

CURS D'IMATGE I SO

Del 29 d'abril al 27 de maig de 2011 (primera part)

Del 30 de setembre al 28 d'octubre de 2011 (segona part)

PRESENTACIÓ

Aquest curs està dissenyat per aportar una sèrie de coneixements bàsics sobre la imatge i els sistemes d'edició en els camps del cinema i del vídeo digital, que a causa de la seva especialització són difícils d'adquirir. Els alumnes aprendran com enfrontar-se als fluxos d'edició, tot repassant tant els fonaments del cinema i del vídeo, els diversos formats i *còdecs*, així com les connexions de sistemes, hardware, conceptes d'edició, etc., tot desenvolupat de la manera més interactiva possible amb l'alumne.

DESTINATARIS

El curs, que està dividit en dues parts que es poden cursar independentment, és fàcil de fer i d'entendre i va dirigit a persones interessades en el món de la imatge i el so, que no cal que tinguin coneixements previs sobre aquestes matèries. Pensem en persones afeccionades al cinema, a la televisió o a la fotografia, o que senzillament volen aprendre a treure més partit de les seves càmeres de vídeo o de fotografia.

L'objectiu es donar les eines elementals per conèixer el món de la imatge i del so de una forma senzilla i planera. Aquest curs aporta la base de coneixements en els àmbits del cinema, la televisió, el vídeo digital i els sistemes d'edició necessaris per poder realitzar la majoria de cursos i tallers de l'oferta formativa que es pot trobar al mercat.

PROGRAMA

PRIMERA PART

1. LA IMATGE

- Què és la imatge? Vivim en un món d'imatges
- Antecedents de la comunicació per la imatge
- Imatge i mitjans de comunicació. La multiplicació fotomecànica. Aparició del relat icònic. La imatge seqüenciada
- El còmic. La fotonovel·la. La imatge en moviment. La imatge electrònica
- Imatge i societat

2. EL MOVIMENT

- El moviment aparent. Orígens i formes de representar-lo
- La persistència a la retina
- Els moviments del cinema i o la televisió
- Els moviments interns de la càmera o del projector
- Els moviments de càmera (en parlarem en el capítol sobre 'Llenguatge cinematogràfic')
- L'obturador: Què és i com funciona? Tipus d'obturadors. Aplicacions
- L'obturador, element bàsic en la creació del moviment aparent en el cinema i la televisió

3. EL DESENVOLUPAMENT DE LA IDEA

- El desenvolupament de la idea
- Antecedents de la imatge cinematogràfica
- La tria de realitats

4. ELS FORMATS CINEMATOGRAFICS I DE LA TELEVISIÓ

- Formats y suports de cinema i vídeo
- El format de la pel·lícula
- El format de la pantalla, en cinema i televisió
- El fotograma
- Els enquadraments de càmera
- Els formats de cinema i les seves característiques
- Els formats de vídeo analògic i característiques
- Els formats de vídeo digital variants i característiques (SD/HD)
- Bobina, cinta, disc, targeta, arxiu
- Mostreig de senyal
- Códecs
- Proporción d'aspecte (i conversions)

5. INTRODUCCIÓ I CONCEPTES DE VÍDEO I CINEMA

- Cinema analògic
- Vídeo analògic
- Vídeo digital
- Cinema digital

6. EL LLENGUATGE CINEMATOGRAFIC

- Què és el llenguatge?
- Per què serveix?
- La imatge és un llenguatge?
- El cinema i la televisió són un llenguatge? Definició

7. ELS PLANS CINEMATOGRAFICS

- Concepte i tipologia. Què és un pla cinematogràfic?
- Tipus de plans. Possible classificació i definicions
- Plans llargs o descriptius
- Plans mitjos o narratius
- Plans curts o expressius
- Plans especials
- Utilització dels plans cinematogràfics en cinematografia: significació, aplicacions, propòsits
- Propostes de treballs didàctics

8. ELS MOVIMENTS DE CÀMERA

- Orígens històrics
- Circumstàncies que condicionen els moviments de càmera
- La càmera sobre un tripode. Tipus de moviments
- La càmera sobre un suport amb rodes (dolly). El travelling o translació
- La càmera sobre toro o grua
- Suports especials: steadycam, wescam, spidercam, etc.
- Els moviments dels subjectes dins de l'escena enquadrada
- Els moviments mixtes càmera / escena
- La gramàtica del moviment
- Utilització dels moviments de càmera en cinematografia

9. ELS ANGLES

- Els angles de presa. Tipologia
- Posicions del subjecte respecte la càmera
- Els angles òptics o fotogràfics
- Utilització dels angles en cinematografia: significació, aplicacions, propòsits
- Propostes de treballs didàctics

10. L'EIX CINEMATOGRAFIC

- L'eix de càmera
- L'eix d'escena
- Errors en el "salt d'eix". Formes de corregir-los i evitar-los
- Aplicacions pràctiques i demostracions didàctiques

SEGONA PART

11. BREU HISTÒRIA DEL CINEMA

- Orígens: animació, dibuix animat
- Pioners
- Cinema mut: 1920. Expressionisme, cinema rus, cinema americà
- Cinema sonor: neorealisme, postguerra (aparició del color)
- Nouvelle Vague, cinema francès.
- Nous realitzadors (a partir dels anys 60 fins avui)
- Cinema espanyol
- El cinema del futur i les noves tecnologies

12. EL MUNTATGE EN EL CINEMA I EL VÍDEO O LA TELEVISIÓ (EDICIÓ EN VÍDEO)

- Introducció. Concepte. Elements
- Relació amb la literatura i la música
- Aplicacions del muntatge. Necessitat del muntatge en el cinema i el vídeo o la televisió
- Breu ressenya històrica. Els teòrics del muntatge
- Materials i persones necessaris durant la gravació o el rodatge per facilitar el posterior muntatge: la claqueta, l'script o secretari de rodatge
- Muntatge de post-producció. "on line", "off line", "time code", "C.T.L.", "feet code" o "key code", "U B"
- Relació del director o el realitzador amb el muntador o editor
- Ètica del muntatge. El pla subliminal
- Naturalesa del muntatge
- L'ordre. La relació. La duració
- El temps i el ritme
- L'espai
- El cinema com a narració. L'el·lipsi
- El raccord" o efecte de continuïtat
- Característiques dels "raccords" principals.
- Característiques dels "raccords" secundaris.
- El salt d'eix. Maneres de corregir-lo
- Formes de pas. Signes de puntuació
- Tipus de muntatge
- Consells a tenir en compte durant el procés de muntatge/edició

13. SISTEMES DE CAPTACIÓ, EDICIÓ I MASTERITZACIÓ

- Flux de treball en cinema i vídeo
- Càmeres de cinema i televisió (diferències)
- Magnetoscòpis
- Editor analògic (edició lineal)
- Edició digital no lineal ("online / offline")
 - Hardware e informàtica
 - Cablejats i protocols de interconnexió
 - Software d'edició i composició.

14. TÈCNiques I CONCEPTES D'EDICIÓ

- Què puc fer amb el meu sistema
- Edicions
- Retolació conceptes
- "Fx, plugins"
- Cromakey

- So
- Colorimetria

15. MASTERITZACIÓ DEL PROJECTE

- Exportació
- Autoria DVD/Blu-ray Disc
- EDL (*Edit decision list*)
- Conversions

16. FILMACIÓ: EL RODATGE (GRAVACIÓ O ENREGISTRAMENT EN VÍDEO)

- L'equip humà
- L'equip de producció i l'equip de direcció
- El director o realitzador
- L'ajudant de direcció
- El director de fotografia. L'ajudant de càmera i l'auxiliar
- El cap d'elèctrics *gaffer* i els elèctrics

17. LA CÀMERA (DE CINEMA I DE VÍDEO)

- Com funcionen. Diferències. Models i marques principals. Tipus
- Elements de la càmera
- Les òptiques. Tipus
- La presa del so aplicada a la càmera
- El tripode i altres possibles suports
- Altres accessoris

18. LA FOTOGRAFIA

- Introducció a la fotografia: Mesurament de la llum i temperatura del color
- Llum incident i llum reflectida
- La llum. Comportament. Estils de fotografia cinematogràfica. Referència: estils pictòrics
- Les òptiques. El diafragma. Profunditat de camp
- L'obturador. Els filtres de càmera
- Aparells d'il·luminació
- Equipament de rodatge
- Classes pràctiques

19. EL GUIÓ DE CINEMA I TV

- El guió. Guió literari i guió tècnic.
- *Storyboard*
- Estructura narrativa
- La presa i la seqüència
- Personatges
- Diàlegs
- Formats de cinema i de televisió
- Del guió a la pantalla
- Cinema i televisió documental
- Comèdia.
- El magazine i el *reality show*
- La *TV movie*
- Adaptació literària

20. NORMATIVA LEGAL APLICABLE AL MÓN DE LA IMATGE EN EL CINEMA I LA TELEVISIÓ

- Codi deontològic
- El llibre d'estil

- Drets i deures
- Drets d'autor
- Els codis d'ètica i moral
- La censura i l'autocensura
- Salut i higiene en el treball

PRÀCTIQUES

- Enregistrament de seqüències en vídeo, dialogades
- Desenvolupament individual d'un tractament cinematogràfic
- Escripura d'un guió cinematogràfic
- Escaleta d'un programa pilot. Edició en vídeo (amb diversos programes d'edició per ordinador: Final Cut, Adobe Premiere, Pinnacle Studio, Liquid Edition, Vegas, Windows Movie Maker, Magix, etc.)

MATERIAL

El curs no s'ha configurat preveient l'ús de suport informàtic, però la sala on es realitzarà compta amb connexió wifi, pel que els alumnes que ho desitgin podran portar el seu portàtil, netbook, ipad o similar i descarregar-se eventualment materials d'internet relacionats amb els continguts de les classes (fragments de pel·lícules, espots publicitaris, imatges...) com els que els professors utilitzaran per complementar les seves explicacions. Durant el curs es lliuraran materials escrits i fotocòpies, però també materials en format electrònic (presentacions PowerPoint, fotografies, vídeos i similars), pel que es recomana que els alumnes portin un *pendrive* amb capacitat.

La Sala Vancells disposa, a més, d'una pantalla de grans dimensions i equip de so adient per a projeccions cinematogràfiques, que s'empraran durant el curs.

DATES, DURADA I LLOC

La **primera part** del curs es desenvoluparà **del 29 d'abril al 27 de maig de 2011**, tots els divendres, de 17:00h a 20:00h (amb 20 minuts de descans entre mig).

La **segona part** del curs es realitzarà **del 30 de setembre al 28 d'octubre de 2011** (ambdós inclosos), en el mateix horari (divendres de 17:00h a 20:00h).

DURADA: 15 hores (cada part)

LLOC: Amics de les Arts i Joventuts Musicals de Terrassa. Sala Joaquim Vancells (entrada per c/ Sant Pere, 46, 1r), Terrassa.

INSCRIPCIONS

Els alumnes seran admesos per estricte ordre d'inscripció fins a un màxim de 12 persones. La realització del curs esta subjecta a la inscripció un mínim de 6 alumnes.

La **data límit** per inscriure's a la **primera part** del curs és el **20 d'abril**. Els interessats/des hauran de formalitzar la **inscripció a la segona part abans del 15 de setembre**.

Per formalitzar la inscripció caldrà enviar un correu electrònic a info@amicsdelesarts-jjmm.cat i fer el corresponent pagament de la matrícula a la Secretaria de l'entitat (de dilluns a divendres, de 17:00 a 20:00h, entrada per c/ Sant Pere, 46, 1r, T. 93 785 92 31 - 93 731 22 32).

COST DE LA MATRÍCULA

	NO SOCIS*	SOCIS/ES
PRIMERA PART	160 €	120 €
SEGONA PART	160 €	120 €
CURS COMPLET**	300 €	220 €

* S'aplicarà un 10% de descompte a majors de 65 anys i titulars del Carnet Jove.

** Els alumnes que hagin cursat la primera part es beneficiaran del descompte previst per al curs complet quan formalitzin la matrícula de la segona part.

NOTA: Amics de les Arts i Joventuts Musicals de Terrassa es reserva el dret de modificar qualsevol aspecte del programa i les condicions del curs, si les circumstàncies ho exigeixen.

PROFESSORS

FRANCESC MORERA

Nascut a Terrassa (1954), Francesc Morera és membre fundador del Cine-Club d'Amics de les Arts i Joventuts Musicals, al qual pertany des del 1973. Va formar-se inicialment com a operador de càmera, tècnic en luminotècnia i ajudant de muntatge; va estudiar fotografia de cinema amb Fernando Arribas i, posteriorment, ha fet diversos cursos de so professional, efectes especials i edició no lineal per ordinador.

Té una llarga experiència professional en el sector de la imatge. Des de 1987 treballa com a operador de càmera i reporter al Canal Terrassa Vallès, on també és responsable de l'edició i muntatge de diversos tipus de programes i materials, des d'informatius a espots publicitaris, el que li ha permès conèixer a bastament tots els diferents formats (de l'U-matic a les modernes targetes digitals) i tecnologies d'edició i muntatge de vídeo que s'han emprat en el àmbit professional en els darrers 20 anys. En aquest mateix mitjà fa de realitzador tant de programes en directe com en diferit.

En l'àmbit del cinema, Morera ha realitzat films en súper 8 mm, i ha participat en qualitat de tècnic de so, ajudant de càmera, tècnic d'efectes especials, responsable de fotografia i ajudant de direcció en diverses produccions de 16 i 35 mm. Ha rebut diversos reconeixements per les seves realitzacions en format amateur, com el premi al millor guió, al millor muntatge i especial del jurat al millor film del Concurs el Rotllo de Terrassa 1985 per *Dilluns*; premi al millor film al Concurs el Rotllo de Manresa 1987 per *Adéu*; i premi al millor guió, millor muntatge filmat, i premi especial del jurat al millor film del Concurs el Rotllo de Terrassa 1993 per *El pare*, entre d'altres. En 16 mm, entre altres activitats, ha col. laborat com ajudant de direcció en els curtmetratges d'en Jan Baca i Toni Garriga *Cadell Blues*, *Un casament*, *Accident* i *Dies de guerra*. En format professional (35 mm), entre altres activitats, ha participat com a guionista, tècnic, muntador i ajudant de direcció en la realització del migmetrage *Las piquetas de los gallos*, dirigit per José Gutiérrez Gayoso, i com a cap de fotografia del curtmetratge *Amb el cabell recollit*, dirigit per Josep Roig.

Morera té una llarga experiència en formació en temes audiovisuals tant de nens i joves com d'adults.

DOLORS FONT

Llicenciada en Ciències de la Informació (UAB), Dolors Fonts és també membre del Cine-Club d'Amics de les Arts i Joventuts Musicals des del 1973. Des de 1990 ha treballat com a crítica de cinema del *Diari de Terrassa*, tasca que també va realitzar a la revista cultural *Al Vent*, on va treballar com a periodista i membre del consell de redacció entre 1981 i 1990.

És coautora, amb Andreu Calaf i Roser López, del llibre *El cinema a Terrassa* (1997) i va ser responsable dels recopilatoris anuals que edita l'Arxiu Tobella sobre l'activitat cultural a Terrassa des del 1984 fins al 1992. També és coautora del tercer volum de la història d'Amics de les Arts i Joventuts Musicals, *Per amor a l'art*, que té prevista la seva edició durant el 2011.

Font va ser membre de la Comissió del Centenari del Cinema a Terrassa (1996) i ha realitzat diverses conferències sobre cinema a diferents entitats de la nostra ciutat (Aula Gran, Epic-Casino del Comerç, Amics de les Arts i Joventuts Musicals, etc.).